

Teigen, gnr. 28, bnr. 3. Skyldsatt 1830 med en skyld av 3 mkl.

Teigen, gnr. 28, bnr. 3. Foto fra 1917. Hovedbygning, jordkjeller og bur oppført ca. 1860. Teigen er idag Klæbu Bygdemuseum. Foto: T.E.V.

Det har sikkert vært en gammel bosetting her, selv om kildene er få. Forskjellige ting, især lokale navn, fører tilbake til katolsk tid, altså før reformasjonen i 1536. Rett ovenfor gården lå før husmannsplassen Teigåsen, som i daglig tale gikk under navnet Beåsen. Nedenfor denne lå plassen Korsmoen. Rett opp for Beåsen ligger en haug som før hadde navnet Behaugen. Den muntlige tradisjonen sier at det lå et kapell her, og gamle folk kalte haugen Kapellhaugen. Gurine Venås som var født og oppvokst på Teigen, fortalte meg at det i hennes barneår, i 1870-årene, lå to store steiner ovenfor Beåsen. Den ene hadde merke etter en hånd, og den andre etter baken på en person.

Da veien fra Grendstad til Storsand ble utbedret til biltrafikk, kom det til syne rett ned for Beåsen grunnmuren etter en temmelig stor bygning. Rett nedenfor har Selbusjøen en stor bukt; Austerlandet, som er lun for båttrafikk. Historiske kilder forteller at en pilgrimsvei førte over Skardøra, Tydal, Selbu og Klæbu ned til Nidaros. Til sammen gir all denne informasjonen oss såpass grunnlag, at vi ikke trenger å tvile på at det var en typisk rasteplass ved Teigen i katolsk tid. Den tre mil lange sjøreisen på Selbusjøen, og den svært tunge og vanskelige Ståggåveien som ventet dem, kunne nok være en god grunn til å få en avkobling på Teigen. Kanskje det dunkle sagnet om en prest som bodde på Grendstad, ikke er så rent uhistorisk likevel.

Før 1830 var Teigen en husmannsplass under Grendstad, første gang nevnt i 1624. Plassen lå særlig godt til for trafikken til og fra Selbu over Ståggån; er nevnt som skysskifte allerede i 1753, og var det helt til 1874 da nyveien til Brøttem ble åpnet

og skysskiftet flyttet dit. Særlig stor var trafikken omkring midten på 1800-tallet, da det var en stor lagerplass for trematerialer og kvernsteiner fra Selbu, og til og med en landhandel der.

Husmennene skifter ofte på 1600- og 1700-tallet.

- I. Biørn heter den eldste kjente husmannen. Han er nevnt flere ganger under tilnavnet Thegenn, Teyen, Tegenn og Thege i 1630-årene. Kanskje han er den samme som Biørn Vigen, husmann på Viken i 1640-1670 årene.
- II. Jon Nilsen, f. 1647.
G.m. en Kjersti. I 1711 har de tre barn, en av dem er Karl, f. 1699. Han er husmann på Teigen fra 1726 til 1728. I 1716 er det en enke på Teigen, antagelig Gjertrud Ingebrigtsdatter.
- III. Peder Larsen, f. på Brøttem 1657, d. 1716.
G.m. Gjertrud Ingebrigtsdtr. Storuglen, d. 1730. I 1716 har de 1 hest, 2 kyr, 2 sauer og 1 geit.
- IV. Gjertrud Ingebrigtsdatter, g. II. m. Jon Svensen, d. 1733. De bygslers Hånnå i 1724.
Jon Svensen g. II. m. Ane Larsdatter. De har datteren Gjertrud, f. 1732, konfirmert 1747.
- V. Ane Larsdatter, g. II. m. Jon Larsen. Han drev ølutsalg til selbyggene når de på sommers tid for over "Selbu Vandet" (jfr. fogderegnskap i 1745). Jon var så fattig at han slapp koppskatten.
Jon Larsen g. II. 1750 m. Marit Haldorsdtr. Ulset, f. 1716, d. 1750. Jon g. III. 1758 m. Marit Larsdtr. Fjermstad og ble husmann under Digre.
- VI. Haldor Havtørsen, f. på Grendstad.
G. 1750 m. Sigrid Simonsdtr. Røstadrø fra Bratsberg, f. 1722. De hadde ni barn, men alle så nær som tre døde som små.
 1. Haftor, f. 1752.
 2. Simen, f. 1753.
 3. Haftor, f. 1754.
 4. Jon, f. 1756.
 5. Marit, f. 1759 (ikke døpt i Klæbu)
 6. Simon, f. 1761 (ikke døpt i Klæbu).
- VII. Peder Larsen, f. på Ulset 1733, d. som kårmann på Teigen i 1813. Han var skysskaffer på Teigen.
G. 1770 m. Gjertrud Pedersdtr. Halset f. 1729, d. 1809.
- VIII. Ole Gulbrandsen f. 1770, d. 1839. Bygslers Teigen i 1805 av von Krogh. I 1817 får han festeseddel på gården og en del engsletter.
G. 1796 m. Randi Olsdtr. Ulset f. 1769, d. 1857. I 1801 er de husmannsfolk på Gutustein. Ole Gulbrandsen er den siste husmannen på Teigen.
- I. I 1829 blir garden solgt på den store jordgodsauksjonen til Jon Sivertsen Husby og Haldor Nilsen Grendstad.

- II. Anders Jonsen Foldal (sønn til Jon Sivertsen Husby) kjøper gården i 1839.
- III. Anders selger så Teigen i 1848 til Ole Jonsen Storuglen, som levde i kummerlige kår i en stue oppi Neset etter at han gikk fra Storuglen.
- IV. Ole Olsen Teigen - sønn til Ole Jonsen Storuglen - fikk kjøpekontrakt på gården i 1854, og skjøte i 1856. Fra da av kommer en glanstid for Teigen. Ole Olsen "gammeltei'n" var en driftig kar som dyrket mye ny jord, og bygde den stua og stabburet som ennå står på gården. Den merkelige jordkjelleren med murt hvelv, er også hans verk. Han bygde den om tre ganger før han ble tilfreds med den. Ole Olsen hadde lært både tømmermannshåndverket og smedarbeidet hos sin morbror, den mektige og kjente haugianeren Arnt Solem på Stavne i Strinda. Han lærte også å regne og skrive av Solem. Det er fremdeles minner om Oles dyktighet som smed på Teigen. Låset og hengslene på stabbursbursdøra er laget av ham, det samme er jordkjelleren. Sine første ungdomsår levde Ole hos besteforeldrene på Solem. Etterpå tok han tjeneste hos gammellensmannen som likte Ole svært godt. Da Ole kjøpte Teigen, ordnet lensmannen og Arnt Solem det slik at han fikk lån i Norges Bank. Selv hadde han 15 daler, og for disse kjøpte han litt utstyr og matvarer til å sette bo med. Smått om senn arbeidet han seg opp til en velstandsmann. En tid bygslet han også Vika til underbruk. Ved Vikalandet var det et svært godt rørfiske, og utbyttet av dette fisket saltet han ned til vintermat. Opp i Vikaberga vokste mye rogn, og der sanket han rognløv som var god vintermat for sau og geit. I 1858 fikk han seterrett og engsletter på Brungmarka. Han ryddet setervoll ved Donnøya og bygde gode seterhus der. Ole fikk i sving skysskiftet som tok seg godt opp i hans dager. Likeså fikk han gode inntekter av trelasten fra Selbu etter at Fr. Bierch fikk fast hånd om den. I 1859 ble det bygd et stort trelastskur. Ole målte opp lassene og kona Karen skrev ut sedlene. For dette arbeidet fikk de fire skilling lasset. Gjødsele etter alle hestene og oksene som var med i trelast- og kvernsteinskjøringen, ble omhyggelig samlet opp og brukt på åkeren. Ole drev fram gården så godt at han i 1875 hadde 2 hester, 9 naut og 14 småfe på bås, sådde 2 t. korn og satte 6 t. poteter. Nest etter Brøttem hadde han den største buskapen av alle gårdene i Sjøbygda.
- Ole Olsen Teigen, f. på Storugla 1825, d. 1878.
- G. 1853 m. Karen Klausdtr. Brøttem, f. 1823, d. 1897 på Forseth nedre hos sin datter (se Brøttem, gnr. 27, gnr. 1 under bruker 1).
- Barn:
1. Karen Marta, f. 1856. Se neste bruker.
 2. Ane Kristine, f. 1859. G.m. Lars Larsen Forset.
 3. Ingeborg, f. 1861. G.m. Peder Pedersen Tulluan.
 4. Gurine, f. 1867. G.m. Paul Venås, Klett, Leinstrand.
- V. Karen Marta Olsdatter, f. 1856, d. 1933 i Tacoma, U.S.A. G. 1875 m. Bardo Olsen Haugum, f. 1848, d. 1919 i Tacoma. De fikk skjøte på Teigen i 1888 for 2400 kr. pluss kår.

Barn:

1. Ole, f. 1877, g. og bosatt i USA.
2. Beret Margrete, f. 1880, g. og bosatt i California.
3. Ingeborg, f. 1882. Vokste opp hos sin tante Ingeborg Kolstad på Leinstrand. Reiste til USA, og g. m. Einar Eliasson fra Rissa.
4. Anna, f. 1886. Reiste til USA, og g.m. Peder Eggesbo i Tacoma.
5. Olaf, f. 1888. Reiste til Canada og ble farmer. G. m. Oline Tormoset.
6. Karen, f. 1891. G.m. Arthur Ulness. Bosatte seg i Indiana, USA.
7. Ruth, f. 1894. G.m. Heine Hjerager. Bosatte seg i California.
8. Fredrik, f. 1896. G.m. Pauline Kårby. Bosatte seg i California.

Dessuten to barn som døde som små.

Det ble trange tider. Skysskiftet ble flyttet til Brøttem, og trafikken gikk etter den nye veien. I 1896 måtte Bardo og Marta selge Teigen. De flyttet så til Bodin jordbruksskole som husfolk. Senere kjøpte de gården Valvik nord for Bodø. Men da flere av barna dro til USA, solgte de Valvik og reiste dit selv i 1910. Alle barna stelte seg godt der borte, og en stor etterslekt er nå spredt over store deler av dette landet, samt i Canada.

- VI. Nils Aftret fra Selbu kjøpte så Teigen i 1896 for 3800 kr. pluss kår til Karen Klausdatter. Nils Aftret, f. 1855, d. 1910. Han drev landhandel på Teigen ved siden av gårdsdriften. G.m. Ane Lovise Haldorsdtr. Grendstad, f. 1851, d. 1917.

Barn:

1. Anna, f. 1891, d. ug. 1920.
2. Haldor, f. 1898, g. og bosatt i Horg.

I 1907 er det skylddeling på Teigen. Da blir de to brukene Åsheim og Solhaug skilt ut. Hovedbruket Teigen hadde da igjen 213 da., derav 18 da. dyrket jord. Trondheim Elektrisitetsverk hadde alt i 1898 fått rett til senking av Selbusjøen. Dokumentet ble tinglyst i 1906. E.verket kjøpte så Teigen gård i 1920.